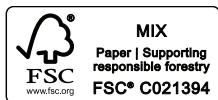

**KIM FABER &
JANNI PEDERSEN**

SCHADUW RIJK

Vertaling Corry van Bree

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © Kim Faber & Janni Pedersen and JP/Politikens Hus A/S 2022 in agreement with Politiken Literary Agency
Oorspronkelijke titel: *Skyggeriget*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2023 HarperCollins Holland
Vertaling: Corry van Bree
Omslagontwerp: Harvey Macauley (Imperiet)
Bewerking: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: © Shutterstock
Foto auteurs: © Les Kaner
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1288 9
ISBN 978 94 027 6893 0 (e-book)
NUR 305
Eerste druk juli 2023

Originele uitgave verschenen bij Politikens Forlag, Kopenhagen.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

1

Hij houdt van de nachtdiensten en heeft dat gedaan vanaf de eerste dag, nu bijna veertig jaar geleden, dat hij in de centrale aan de oever van de fjord is gaan werken.

Hij houdt van alles aan zijn werk, van het gevoel deel uit te maken van het proces om de enorme centrale te laten werken.

Over tweeënhalve week is het voorbij.

‘Ik loop nog een ronde,’ zegt hij tegen zijn twee collega’s in de controlekamer van Blok 3. Ze reageren zonder hun blik van de schermen en panelen te halen met respectievelijk een grom en een knikje.

Met zijn drieën vormen ze de nachtploeg. Meer mensen zijn er niet nodig voor het besturen van de gigantische centrale die ervoor zorgt dat de bewoners van de nabijgelegen steden warmte in de buizen en stroom in de kabels hebben. De ploeg bestaat uit een binnenman die erop toeziet dat alles werkt zoals het moet, een operationeel assistent die wordt ingezet als dat nodig is en een buitenman.

Tijdens deze dienst is hij de buitenman. Hij is degene die reparaties uitvoert als er een klep vastzit of een onderdeel niet doet wat het moet doen. Daarom is hij ook degene die tijdens de dienst een paar keer een ronde maakt om te controleren of alles vlekkeloos verloopt. Dat gebeurt omdat je kleine onregelmatigheden in het systeem niet ontdekt als je opgesloten zit in de controlekamer, waar het enige wat je van de installatie hoort een afgelegen gebrom is dat het discrete geruis van het ventilatiesysteem nauwelijks overstemt.

Blok 3 is tweeëntwintig jaar oud. Hij is destijds in 1998 betrokken geweest bij het in werking stellen ervan, en als een dirigent die zelfs op de kleinste valse noot van zijn orkest reageert, kent hij elk geluid en iedere geur en weet hij wat er aan de hand is als er iets verandert.

De centrale is zijn kind.

De ronde duurt bijna een halfuur en eindigt aan de voet van het bijna honderd meter hoge ketelhuis waarin vier molens de kolen tot fijn-

stof vermalen waarna het de oven in wordt geblazen. Hij kijkt op zijn horloge en ziet dat hij voldoende tijd heeft om een sigaret te roken.

Hij opent de deur en loopt het plein tussen Blok 2 en 3 op. Blok 2 wordt gesloopt omdat de dagen van alle steenkolencentrales geteld zijn. Het weer is mild. Januari was zowel de warmste als een van de natste maanden die ooit in Denemarken zijn gemeten en het voor het jaargetijde volkomen ongebruikelijke weer houdt in februari aan. Hij haalt diep adem en steekt een sigaret op. De wind komt vannacht waarschijnlijk weer uit het zuiden, want de zoetige lucht van de grote stapels kolen die als slapende dinosaurussen langs de kade liggen, is doordringend. Soms is de lucht vermengd met rook van kleine brandjes die van tijd tot tijd diep in de stapels tot ontbranding komen, maar vannacht ruikt hij geen rook. Hij loopt naar de kade en wordt overvalen door de weemoed die hij iedere dag heeft gevoeld sinds hij heeft toegegeven aan de voortdurende druk van zijn vrouw en zijn beslissing heeft genomen. Juist hij, die zichzelf altijd als een redelijk gelukkige man beschouwt.

Hij heeft zijn taak volbracht, heeft ze tegen hem gezegd. 'Stop nu je nog voldoende kracht hebt om er voor de kleinkinderen te zijn.' Ze heeft natuurlijk gelijk. Dat heeft ze meestal, maar op dit moment heeft hij er spijt van. Want wie wordt hij als hij Jens Viggo van de centrale niet meer is?

Hij kijkt langs de kade en neemt het tafereel in zich op: de stapels kolen; de twee kranen; de grote Finse kolenschepen; de schijnwerpers die het zielloze scenario in een koel wit licht dopen. Hij blijft nog even met de sigaret in zijn ene mondhoek staan terwijl zijn schouders en armen moedeloos naar beneden hangen. Dan gooit hij de peuk op de grond, draait hem met zijn schoenzool in het zwarte kolenstof rond, huivert en loopt terug. Hij betrapt zichzelf erop dat hij in de maat van de knipperlichten op de rechter betonnen schoorsteen loopt en glimlacht.

Bij de lichtgrijze gebouwen blijft hij staan en kijkt weer op zijn horloge. Hij kan nog een sigaret roken. Hij ziet de afgedekte transportband waarop de kolen uit de stapels naar de centrale worden vervoerd

en door de muur rechts bovenin verdwijnen, volgt met zijn ogen, maar ineens...

Hij spitst zijn oren en fronst zijn voorhoofd. Hij hoort een vreemd geluid dat steeds harder wordt.

Zijn trommelvliezen scheuren door de detonatie, de luchtdruk duwt hem half op zijn knieën en de enorme hitte verbrandt zijn gezicht.

Dat is op zich allemaal niet levensgevaarlijk, maar dat geldt wel voor de vijftig kilo zware ijzeren balk die een paar seconden later met een valsnelheid van zeventig kilometer per uur zijn hoofd raakt.

2

‘Het gaat uitstekend.’

Dat zegt Kristoffer Kirch iedere ochtend tegen zichzelf. De psychologen en therapeuten hebben de dertigjarige politieagent aangeraden om zijn dag daarmee te beginnen. En psychologen en therapeuten hebben veel in zijn leven te vertellen gehad sinds die ijskoude winterdag iets meer dan drie jaar geleden waarop hij door twee terroristen was ontvoerd en gemarteld en zeker wist dat het zijn dood zou worden.

Er zijn momenten geweest waarop die uitspraak helemaal nergens op sloeg, maar op dit moment gaat het inderdaad uitstekend.

Hij strekt zijn twee meter lange gespierde lichaam zodat zijn gewrichten kraken. Hij hoeft niet op zijn telefoon te kijken om te weten dat het een uur of vijf is. Dat is de tijd waarop hij wakker wordt, ongeacht zijn gevoelens en ongeacht hoe laat hij naar bed gaat.

Hij kan ermee leven, ook al duiken er af en toe nog onaangename beelden op van zijn uitzending naar Afghanistan toen hij in principe nog maar een kind was. Beelden van hoe hij ernstig gewonde en dode kameraden uit een pantservoertuig trekt dat is vernietigd door een bermbom. Daarnaast ziet hij beelden van zijn ontvoering in Sandsted door een wrede roodharige bekeerling tot de islam en een Afghaan die een stuk van zijn oor miste, die hem om de beurt mishandelden terwijl ze riepen dat hij nog maar heel kort te leven had.

Vandaag heeft hij ze echter onder controle. De beelden duiken op, maar krijgen geen toestemming om hem de baas te worden. Niet meer.

Hij blijft zoals gebruikelijk nog even liggen in het grensgebied tussen waken en slapen. Dan staat hij op en trekt het gordijn opzij. Het is nog te donker om te zien wat voor weer het is, maar waarschijnlijk is het hetzelfde als de afgelopen dagen: mild, vochtig en af en toe een stevige wind. Ooit was het winter, denkt hij, en hij loopt naar de keuken om de eerste kop koffie van de dag te zetten.

Nog maar een paar jaar geleden zou hij kokend water in een beker met twee lepels poederkoffie geschonken hebben. Sinds hij een relatie met Leonora kreeg, maalt hij vier afgestreken maatlepels koffiebonen van een plantage met Fair Trade-certificaat in het Keniaanse hoogland, doet ze in de cafetière, giet er kokend water bij en drukt de stempel ritueel langzaam naar de bodem. Hij zet de radio aan, blaast in de beker en neemt de eerste slok, waarna een behaaglijk gevoel zich door zijn lichaam verspreidt, samen met het besef dat de dag is begonnen.

Hij zet het geluid harder. De nieuwslezer vertelt dat er een krachtige explosie in de energiecentrale ten noorden van de fjord heeft plaatsgevonden. Dan klopt het misschien toch dat hij vannacht iets heeft gehoord. Hij was wakker geworden en dacht dat hij had gedroomd, maar misschien is dat toch niet zo.

De oorzaak van de explosie is nog niet bekend, vertelt de onderzoeksleider van de politie. Er wordt gevraagd of er gewonden zijn, waarop bevestigend wordt geantwoord. Er is tot nu toe één gewonde aange troffen. De toestand van de persoon in kwestie is kritiek.

We volgen de situatie in Elektriciteitscentrale Noord-Jutland natuurlijk op de voet en houden u in de komende uitzendingen voortdurend op de hoogte van de situatie, belooft de nieuwslezer, waarna hij haastig doorgaat met het volgende item. Na zeven weken blijkt uit een nieuw Chinees rapport dat de uitbraak van COVID-19 op zijn retour is, vertelt een chef de clinique van het Landelijk Vaccinatie-instituut.

Waarom blijven ze in vredesnaam zo zeuren over het virus, denkt Kristoffer. Voor zover hij heeft begrepen is het niet erger dan een normale seizoensgriep. Hij zet de radio zachter en overweegt hoe hij zijn vrije dag zal besteden.

Hij wil het liefst voortdurend werken. Dat is al zo sinds het moment dat Leonora en hij een halfjaar geleden uit elkaar zijn gegaan. Nee, in werkelijkheid is het al zo sinds zijn PTSS onder controle is en hij groen licht kreeg van de artsen, waarna hij naar de politie is teruggekeerd en zijn opleiding heeft afgemaakt. Het was nog duidelijker geworden nadat hij naar een eenjarige aanstelling bij de afdeling Zware Criminaliteit van de Politie Noord-Jutland had gesolliciteerd

en was aangenomen, waarna hij drie maanden geleden naar Aalborg was verhuisd.

Hij weet wat er vanavond op het programma staat: het openen en sluiten van het veteranencafé waar hij dinsdag-, donderdag- en vrijdagavond naartoe gaat, als zijn werk dat tenminste toelaat. Misschien moet hij zijn mountainbike pakken en vanmiddag een lange fietstocht maken. Dat heeft hij al heel lang niet gedaan en hij kan wel wat beweging gebruiken.

Zijn telefoon gaat. Het is Michael Bonner, zijn chef. 'Bel ik je wakker?'

'Nee, ik ben al een tijdje uit bed.'

'Luister, ik weet dat je vandaag vrij bent.'

'Gaat het over de explosie in de elektriciteitscentrale?'

'Ja.'

'Er is één gewonde, heb ik op de radio gehoord.'

'Hij is dood.'

'Oké. Weten ze wat de oorzaak van de explosie is? Omdat wij erbij -'

'Nee. We weten niets. Kun je over een halfuur klaarstaan?'

De vraag is retorisch en Kristoffer krijgt de tijd niet om antwoord te geven.

'Justesen komt bij je langs om je op te pikken,' zegt Bonner, waarna hij de verbinding verbreekt.

Kijk aan, denkt Kristoffer. Hij voelt dat zijn hart een beetje sneller slaat.

3

Hij is voor het eerst zo dicht bij een elektriciteitscentrale. Samen met zijn collega Thorkild Justesen en productiemanager Erland Mikkelsen loopt hij van het kantoorgebouw naar Blok 3, een gebouw van mastodontische proporties.

‘Jezus, wat is het groot,’ zegt Kristoffer.

‘Het is inderdaad enorm. Hoe hoog is het?’ vraagt Justesen.

‘Ongeveer negentig meter,’ antwoordt Erland Mikkelsen.

‘En de schoorsteen?’

‘173 meter.’

Justesen fluit, onder de indruk. ‘Dat is niet mis,’ zegt hij. Zelf is hij ongeveer 1 meter 80. Zijn blonde haar is dun en is de laatste tijd niet geknipt, hij draagt een bril zonder montuur en heeft een vriendelijke blik in zijn bruine ogen. Hij draagt zwarte veterlaarzen die dringend een poetsbeurt nodig hebben, een versleten kakikleurige linnen broek en een parka waarin hij verdrinkt. Hij doet Kristoffer aan de acteur William Hurt denken.

De drie mannen blijven staan bij de versperring met zuurstokgestreept plastic politielint. Delen van de vernietigde transportband en de overkapping liggen verspreid op het plein. Boven hen, op de plek waar de band tot een paar uur geleden in het gebouw verdween, zit nu een vijf tot zes meter groot gapend gat.

De dode man ligt in een bloedplas en is provisorisch bedekt met een Schots geruite plaid. Een paar technisch rechercheurs in overalls onderzoeken de omgeving op eventuele sporen en bewijsmateriaal.

‘Kunnen we naar hem toe gaan om hem te bekijken?’ vraagt Justesen.

‘Ga je gang. We zijn hier bijna klaar.’

Kristoffer en Justesen stappen over het lint heen. ‘Het is waarschijnlijk beter als jij hier blijft,’ zegt Justesen vriendelijk tegen de productiemanager.

De man knikt dankbaar. Hoewel hij probeert het niet te laten merken, ziet Kristoffer dat hij geschokt is.

Justesen gaat op zijn hurken naast het lijk zitten en trekt de plaid weg zodat het hoofd zichtbaar wordt. Hij ademt diep in. 'Allemachtig,' mompelt hij.

De schedel is van de kruin tot de mond gespleten. Ongeveer een meter bij het lijk vandaan ligt een ijzeren balk.

'Is dat de balk die hem geraakt heeft?' vraagt Justesen aan een van de technisch rechercheurs.

'Daar lijkt het wel op. We hebben er bloed en weefselresten op gevonden.'

Kristoffer, die vlak achter Justesen staat, kijkt als verlamd naar het bloed, de hersenmassa en de witte schedelsplinters en draait zich om. Justesen trekt de plaid weer over het hoofd van het lijk en komt over-eind. Hij kijkt onderzoekend naar Kristoffer. 'Gaat het wel?'

Kristoffer knikt. Beheers je, zegt hij tegen zichzelf.

Ze lopen naar de productiemanager terug en Justesen wijst naar het gat in de muur. 'Het lijkt erop dat het een soort explosief geweest is.' Hij kijkt naar Erland Mikkelsen. 'Hoe zit het met het explosiegevaar in een centrale zoals deze? Is er iets wat de lucht in kan vliegen?'

Mikkelsen knikt. 'Meerdere dingen. Koolstof kan in principe exploderen. Oliepijpen kunnen scheuren en als de olie met een hoge druk naar buiten wordt geblazen en in contact komt met waterdamp van 540 graden... Dan is het net een vlammenwerper. Daarnaast gebruiken we waterstof om te koelen en dat moet met de nodige voorzorgsmaatregelen gebeuren. Over het algemeen moet je heel voorzichtig zijn als je met zulke hoge temperaturen en zo'n hoge druk werkt als wij doen.'

'Dat snap ik,' zegt Justesen. 'Hebben er eerder calamiteiten plaatsgevonden?'

'Een paar. Vorig jaar hebben we brand in een generator gehad.'

'Maar daar... ' Justesen kijkt naar boven. 'Is daar iets wat kan ontploffen?'

Mikkelsen denkt een paar seconden na en schudt zijn hoofd. 'Nee. Niets wat ik kan bedenken. De transportband vervoert de kolen naar

de vier kolenmolens die ze tot fijn poeder vermalen, waarna dat in de oven geblazen wordt.’

‘Oké. Bedankt voor de informatie.’ Justesen geeft een tikje op Kristoffers arm. ‘Goed, jongeman, zullen we de onderzoeksleider opzoeken om te horen wat hij te vertellen heeft?’

‘Hij is waarschijnlijk in het gebouw,’ zegt Erland Mikkelsen. ‘Ik loop met jullie mee naar binnen.’

Mikkelsen loopt naar een stalen deur, opent hem, gaat naar binnen en doet een stap opzij om ruimte voor de twee onderzoekers te maken. Kristoffer heeft het gevoel dat hij de buik van een enorm dier betreedt. Hij buigt zijn hoofd naar achteren en kijkt omhoog, maar kan niet zien waar de ruimte eindigt. De onderzoeksleider staat aan de andere kant van de hal in het felle licht van vier schijnwerpers met een paar geüniformeerde agenten te praten. Justesen en hij begroeten elkaar alsof ze oude vrienden zijn die elkaar jaren niet hebben gezien.

Dit is de tweede keer dat Kristoffer met Justesen samenwerkt. De eerste keer was in een zaak waarbij een nieuwjaarsfeest in de Jomfru Anegade in een massale vechtpartij eindigde en een jonge man was doodgestoken. Hij weet inmiddels echter al het een en ander over zijn oudere collega: Justesen kent Jan en alleman en behandelt iedereen vriendelijk en respectvol. Zo is hij ook tegenover Kristoffer, hoewel ze heel veel in leeftijd verschillen. Hij luistert graag naar het oordeel van zijn jonge collega, ook al heeft Kristoffer meer dan eens het gevoel dat Justesen het antwoord op zijn eigen vraag al weet. De man is inclusief, een moderne term die hij zelf waarschijnlijk zou haten.

De enige keer dat Kristoffer een duistere gezichtsuitdrukking bij hem heeft gezien, was toen ze op een dag samen lunchten en Kristoffer vroeg of hij nooit in de verleiding was geweest om naar een baan in Kopenhagen te solliciteren. Justesen zag eruit alsof iemand de inhoud van zijn galblaas in zijn mond had geperst. ‘Nee,’ was het korte antwoord.

De onderzoeksleider vertelt dat er wat smeulende kolen op de vloer lagen toen hij en de eerste hulpdienstwagens ter plaatse arriveerden. Ze waren snel gedoofd, en daarna hadden ze zich ervan verzekerd dat er geen onmiddellijk gevaar voor meer explosies was.

‘Mikkelsen zegt dat er daarboven niets is wat kan exploderen, in elk geval niet spontaan,’ zegt Justesen.

‘Dat heb ik ook gehoord,’ beaamt de onderzoeksleider.

‘Dat kan dus maar één ding betekenen,’ concludeert Justesen. Hij kijkt naar Kristoffer.

‘Iemand heeft de explosieven daarboven geplaatst,’ zegt Kristoffer.

De onderzoeksleider knikt. ‘Daarom heb ik Bonner gebeld om Zware Criminaliteit erbij te betrekken. Ik heb ook contact met het leger opgenomen. Een aantal explosievenexperts van de kazerne in Skive zijn onderweg hiernaartoe.’

‘Dat klinkt als een verstandige beslissing,’ zegt Justesen. ‘Maar hoe krijg je een bom in vredesnaam daarboven?’

‘Dat is een goede vraag. Is het niet zo dat jullie een uitstekend salaris verdienen om zoiets uit te zoeken?’

‘Hm,’ bromt Justesen. ‘Is de dode man geïdentificeerd?’

‘Ja.’ De onderzoeksleider haalt zijn telefoon tevoorschijn en drukt een paar keer met zijn wijsvinger op het display. ‘Hij heet... eens kijken... Jens Viggo Olesen. Vijfenzestig jaar. Hij is een van de drie mannen van de nachtploeg. Ik heb gehoord dat hij binnenkort zou stoppen nadat hij hier bijna veertig jaar gewerkt heeft.’ Hij schudt zijn hoofd. ‘Dat is heel triest.’

‘Zijn de nabestaanden op de hoogte gesteld?’

‘Nog niet allemaal, maar daar wordt aan gewerkt.’

Justesen krabt aan zijn stoppelbaard. ‘Vertel... hebben jullie gecontroleerd of er meer bommen op andere plekken geplaatst zijn?’

‘We hebben natuurlijk mensen gehad om het gebouw veilig te stellen voordat we zelf naar binnen gingen. We moeten maar zien of onze vrienden uit Skive van mening zijn dat het nog een keer moet gebeuren en of er meer experts opgeroepen moeten worden. Ik moest aan jullie doorgeven dat het niet bepaald overzichtelijker wordt naarmate je hoger in het gebouw komt. Er zijn veel plekken in dit gedrocht waar je een bom kunt verstoppen.’

Justesen glimlacht breed. ‘Dan moeten we maar duimen dat er niet meer ontploffen terwijl wij hier rondlopen.’

4

Inspecteur Martin Junckersen dwingt zichzelf om naar het lijk in het bed te kijken. De oude man ligt op zijn rug met het dekbed bijna tot zijn hals opgetrokken. Het gelige gezicht is een stukje opzij gedraaid, het ene oog is dicht, het andere halfopen, net als de mond met het tandeloze tandvlees.

De man lijkt zoveel op zijn vader, zoals de oude man op 6 januari 2017 in zijn bed lag, dat Juncker zich wil omdraaien en de kamer uit wil vluchten.

Het tafereel en de gevoelens van destijds zijn plotseling zo helder alsof het maar een uur geleden in plaats van drie jaar geleden heeft plaatsgevonden: zijn verbijstering dat het oude en uitgemergelde lichaam van zijn vader nog zoveel kracht bleek te hebben; het paniekerige besef dat hij het kussen niet alleen met zijn armen en handen kon vasthouden, maar dat hij zijn hele lichaam op het kussen moest duwen om zijn vader op het bed te houden; het daaruit voortvloeiende intense gevoel van onbehagen door de gewelddaad omdat hij lichamelijk zo dicht bij zijn vader was als hij bijna nog nooit was geweest, in elk geval niet meer sinds zijn vroege jeugd; de wanhoop omdat het zo lang duurde voordat de oude man dood was; en toen de dood eindelijk was ingetreden de opluchting dat het achter de rug was.

Wat hem echter vooral had geraakt was het plotselinge verdriet omdat hij nu nooit meer met zijn vader zou kunnen praten, hoewel hun gesprekken heel vaak teleurstellend en frustrerend waren geweest.

Hij kijkt om zich heen in de kamer. Die is behalve het bed gemeubileerd met een fauteuil van versleten lichtbruin leer, een eettafel van teakhout, vier bijpassende stoelen met gespikkelde blauwe bekleding en een wit geschilderde commode. Aan de muur hangt een foto van vier koeien bij zonsondergang en vijf zwart-witte familiefoto's in mes-

sing lijsten. Het lijkt een hartverscheurende en ontoereikende poging om te camoufleren dat dit het eindstation is. Het doel van deze kamer is niet dat een mens hier zal leven, maar zal sterven.

Zo wil hij zijn laatste jaren niet slijten, maar hij weet ook dat je dit soort zaken niet altijd in de hand hebt. De man in het bed heeft er vermoedelijk niet om gevraagd deze wereld in dit decor te verlaten, alleen omringd door een schaarse hoeveelheid rekvisieten uit het leven dat hij ooit heeft geleid.

Juncker hoopt oprecht dat als er niets meer is om voor te leven en hij ze niet meer allemaal op een rijtje heeft er iemand als een dief in de nacht bij zijn bed verschijnt, een kussen op zijn hoofd legt en dat aandrukt, een handvol pillen in zijn keel propt of een dodelijke dosis van het een of ander in zijn ader injecteert. Hij twijfelt er namelijk ernstig aan of hij de moed heeft om het zelf te doen.

Schuin achter Juncker staat de directeur van het verzorgingstehuis, die de politie heeft gebeld.

‘Dus, Juncker, ga jij naar hem toe om met hem te praten?’ had Erik Merlin, het hoofd van de afdeling Zware Criminaliteit, gevraagd nadat hij beknopt had uitgelegd waar de zaak om ging.

Zelfs als hij zou worden blootgesteld aan waterboarding zou hij geen taak kunnen bedenken waarin hij minder zin had. Hij leeft voor het oplossen van moorden, maar geen moorden op oude, ernstig demente mensen. Er was echter geen ontkomen aan geweest. Wat had hij tegen Merlin moeten zeggen? Dat hij moeite had om onderzoek te doen naar een zaak die hem zoveel deed denken aan de keer dat hij het leven van zijn vader had beëindigd?

Juncker draait zich om naar de directeur van het verzorgingstehuis, een kleine kogelronde kale man met een bril met een bruin hoornen montuur en een verbazingwekkend vrolijke blik in zijn ogen. ‘Ik weet dat je mijn chef al verteld hebt over je verdenking, maar kun je die tegenover mij herhalen?’

‘Natuurlijk.’ Torben Jørgensen knikt. ‘Tja... ik ben van mening dat er de laatste tijd ongewoon veel sterfgevallen zijn.’

‘Hoeveel?’

‘Met inbegrip van Kurt Nielsen...’ Hij knikt naar het bed. ‘...hebben we de afgelopen drie weken negen sterfgevallen gehad.’

‘Is dat ongewoon veel?’

‘Meer dan twee keer zoveel als we normaal gesproken in dit jaargetijde hebben.’

‘Hoeveel bewoners heeft het verzorgingstehuis?’

‘140.’

‘Hm.’ Juncker krabt aan zijn nek. ‘Het gaat natuurlijk om oude en zwakke mensen. Kan het niet gewoon toeval zijn dat er nu zoveel sterfgevallen zijn?’

‘Ja, dat is natuurlijk heel goed mogelijk, maar ik vind het nogal merkwaardig. Alle overledenen waren ernstig dementerend, maar rekening houdend met hun leeftijd hadden ze verder een redelijk goede gezondheid. Het zijn allemaal wat wij “onverwachte sterfgevallen” noemen.’

Juncker loopt naar de deur. ‘Als dit een plaats delict is, dan kunnen we beter naar de gang gaan om daar verder te praten.’

Ze zetten koers naar een groep stoelen bij een groot raam dat uitkijkt op een grasveld met vijf kale berkenbomen.

‘Hoeveel bewoners overlijden er normaal gesproken bij jullie? Als ik me zo mag uitdrukken?’

‘Dat mag absoluut. Per jaar sterft ongeveer een derde van onze bewoners. Dat zijn er drie tot vier per maand en een stuk of vijfenveertig per jaar. Zelfs als we rekening houden met het feit dat we nog in het griepseizoen zitten, is negen doden in drie weken dus fors meer dan gebruikelijk.’

‘Ja, dat begrijp ik.’ Juncker kijkt naar de berkenbomen. ‘Wat is de procedure als een bewoner overlijdt?’

‘Als het om een onverwacht sterfgeval gaat, moeten we zoals je weet de politie informeren.’

‘En die komen dan?’

‘Niet altijd. Voor zover ik me kan herinneren zijn ze in vijf van de negen gevallen waarover we het hebben gekomen.’

‘En wat doen ze dan?’ Juncker spreidt zijn armen. ‘Neem me niet kwa-

lijk dat ik iets vraag wat ik eigenlijk zou moeten weten, maar ik heb nog nooit met sterfgevallen in verzorgingstehuizen te maken gehad, dus...'

'Dat geeft helemaal niets.' Torben Jørgensen glimlacht vriendelijk. 'De agenten doen niet veel meer dan zich ervan verzekeren dat er geen ongewone externe omstandigheden zijn.'

'Kun je een voorbeeld noemen?'

'Dat het lijkt geen verwondingen heeft, zoals bijvoorbeeld afweerwondingen. Of plekken die niet onmiddellijk verklaard kunnen worden.'

'Hm. En dan wordt de overleden persoon waarschijnlijk onderzocht door een arts?'

'Inderdaad. Dat is doorgaans de eigen arts van de overledene, die trouwens ook de overlijdensakte opmaakt.'

'Is er een autopsie aangevraagd voor een van de overledenen over wie we het hebben?'

'Nee. De artsen en de politie hebben niets gevonden wat erop kan wijzen dat ze aan iets anders dan natuurlijke oorzaken overleden zijn.'

'En toch heb je naar Zwarte Criminaliteit gebeld.'

'Ja.' Torben Jørgensen glimlacht weer en schudt zijn hoofd licht. 'Dat kun je misschien vreemd vinden, maar het aantal overledenen... Daarnaast is het een gevoel van me, wat je natuurlijk volkomen belachelijk kunt vinden -'

'Dat vind ik helemaal niet. Je gevoel vertelt je dus dat iemand in dit verzorgingstehuis demente senioren vermoordt?'

'Eh... ja. Misschien wel.'

'Iemand van het personeel?'

Torben Jørgensen haalt zijn schouders op. 'Misschien.'

'Ik ga er namelijk van uit dat alleen het personeel 's nachts toegang heeft. De deuren zijn toch op slot?'

'Jazeker. Je hebt een pasje nodig om binnen te komen.'

'Is er videobewaking bij de ingangen?'

'Alleen de hoofdingang.'

'Hoeveel personeelsleden hebben er 's nachts dienst?'

'Normaal gesproken drie.'